

VURDERING AV VISUELL UNDERSØKELSE – SEIONGULTAREN AKVAKULTURSØKNAD

LOVUNDLAKS

04.09.2026

Vurdering av Visuell Undersøkelse – Seiongultaren Akvakultursøknad

I forbindelse med Lovundlaks AS sin søknad om ny akvakulturlokalitet ved Seiongultaren har Aspecto AS gjennomført en gjennomgang av *Mapping of Vulnerable Nature Types and Species at Seiongultaren, Nordland, 2026* utført av Aspecto (Aspecto, 2026), for å vurdere lokalitetens egnethet for et oppdrettsanlegg for laks.

Undersøkelsen gjennomført av Aspecto benyttet AUV for å kartlegge arter og naturtyper innenfor det beregnede influensområdet for den planlagte lokaliteten. Det ble ikke påvist rødlistede naturtyper eller sikkert identifiserte rødlistede arter innenfor influensområdet, og det ble heller ikke registrert koraller. Det ble imidlertid registrert 45 observasjoner av *Sebastes* spp. og 14 observasjoner av *Molva* spp. Ettersom disse ikke kunne identifiseres sikkert til artsnivå, kan det ikke utelukkes at enkelte individer tilhørte rødlistede arter. Fraværet av koraller og arter oppført på Norsk rødliste for arter, samt naturtyper oppført på Norsk rødliste for naturtyper, indikerer at det ikke ble identifisert høyt sensitive eller nasjonalt prioriterte naturverdier innenfor det beregnede influensområdet.

Undersøkelsen påviste forekomst av én naturtype i influensområdet:

- Svampskog (Noe beskyttet dyp svampskog på fastbunn i atlantisk vann (NIN-kode MA03-M020-04) (LC))

Svampskog

Svampskog er bunnhabitater karakterisert av forhøyet tetthet av svamper som bidrar til strukturell kompleksitet på havbunnen og økt lokal biodiversitet gjennom å tilby habitat for assosierte arter.

Den spesifikke typen Svampskog registrert ved Seiongultaren (Noe beskyttet dyp svampskog på fastbunn i atlantisk vann) er klassifisert som LC (Least Concern) under Norsk rødliste for naturtyper 2025 (Norderhaug et al., 2025). Artsdatabanken beskriver denne svampskogtypen på fastbunn som «svært vanlig » og vidt utbredt i norske farvann, blant annet i kystområder og fjorder preget av atlantiske vannmasser. For påvirkningsfaktoren marin akvakultur angir Artsdatabanken omfanget som «en ubetydelig del av arealet påvirkes.»

Norsk rødliste for naturtyper representerer et nyere og mer økologisk differensiert klassifikasjonssystem, med flere svampskogtyper skilt etter substrat, dybde og vannmassetype (kystnære, intermediære, arktiske og atlantiske vannmasser). Dette gir høyere oppløsning og bedre tilpasning til lokale miljøforhold, og gjør dette rammeverket mest relevant for Seiongultaren.

Svampsamfunnene ved Seiongultaren var dominert av demosponger, blant annet innen slektene *Phakellia* og *Geodia*. Dette er karakteristiske innslag i svampdominerte hardbunnshabitater i eksponerte kystområder. Sammenholdt med naturtypens LC-status og fraværet av sjeldne eller særpregede artsforekomster tilsier artssammensetningen at forekomstene ikke skiller seg vesentlig fra tilsvarende svampsamfunn i regionen.

Sebastes og Molva

De 45 registreringene av *Sebastes* spp. og de 14 registreringene av *Molva* spp. kunne ikke identifiseres sikkert til artsnivå. De kan derfor ikke anses som bekreftede observasjoner av vanlig uer (*Sebastes norvegicus*, EN) eller blålange (*Molva dypterygia*, EN). Registreringene kan heller ikke behandles som bekreftede observasjoner av arter klassifisert som LC. Ettersom fiskene er mobile, dokumenterer de kartfestede registreringene først og fremst at de var til stede under undersøkelsen. Enkeltindivider kan dessuten ha kommet inn i kameraets synsfelt flere ganger, og antallet registreringer bør derfor ikke uten videre tolkes som antallet ulike individer.

Dybden gir relevant, men ikke avgjørende, støtte ved vurderingen av *Molva*-registreringene. Artsdatabanken beskriver lange (*M. molva*, LC) som en art som forekommer fra omtrent 60 til 1 000 meters dyp, mens blålange (*M. dypterygia*, EN) beskrives som en dypvannsart som forekommer fra omtrent 200 til 1 500 meters dyp, og som er vanligst på 350–500 meters dyp (Hesthagen et al., 2021a & Hesthagen et al., 2021b). Den største undersøkelsesdybden ved lokaliteten var 176,5 meter, og dybdeforholdene er derfor mer forenlige med lange enn med blålange.

Uerfisk er mobile og er derfor ikke utsatt for den samme kontinuerlige, lokalitetsspesifikke eksponeringen som fastsittende bunndyr. Det er ikke fastsatt noen artsspesifikk effektgrense for uer knyttet til sedimentasjon fra akvakulturutslipp. Dunlop et al. (2024) undersøkte demersal fisk langs dokumenterte gradienter av organisk belastning fra 50 meter til mer enn 600 meter nedstrøms for sju norske lakseoppdrettsanlegg. *Sebastes* spp. ble registrert ved lokalitetene i Finnmark, men det ble ikke funnet noen signifikant sammenheng mellom tettheten av uerfisk og avstanden til oppdrettsanleggene. Dette gir relevant feltbasert kunnskap som viser at organisk belastning fra akvakultur ikke medførte noen påvisbar negativ respons i tettheten av Sebastes under de undersøkte forholdene.

Andre beslutningsrelevante funn

Åtte individer av sjøtre (*Paragorgia arborea*, NT) ble registrert utenfor det beregnede influensområdet. Ingen av forekomstene lå i den dominerende strømretningen fra det planlagte anlegget. Det ble også registrert to mindre områder med sjøfjærbunn nordøst for den planlagte anleggsrammen. Områdene hadde tettheter på henholdsvis 0,26 og 0,31 individer/m^2 og et samlet areal på 240 m^2. Begge lå utenfor influensområdet og ikke i den dominerende strømretningen fra anlegget.

Tilgjengelig hydrodynamisk informasjon tilsier gode spredningsforhold ved lokaliteten. Det ble registrert strømhastigheter over 10 cm/s både på utslippsdyp og nær bunnen, og det ble ikke identifisert større forsenkninger i terrenget som forventes å fremme lokal opphopning av partikler (Aqua Kompetanse, 2025, som oppsummert i Aspecto, 2026). Strøm- og terrengforholdene taler

derfor mot omfattende og vedvarende lokal akkumulering, men erstatter ikke en kvantitativ vurdering av partikkelspredning og sedimentasjon.

Anbefaling

På bakgrunn av den gjennomførte kartleggingen vurderer Aspecto AS at Seiongultaren er egnet for etablering av et akvakulturanlegg for laks. Det ble ikke dokumentert rødlistede naturtyper, koraller eller sikkert identifiserte rødlistede arter innenfor det beregnede influensområdet. Det foreliggende kunnskapsgrunnlaget gir derfor ikke holdepunkter for at etableringen vil medføre vesentlig negativ påvirkning på rødlistede arter eller naturtyper.

Svampskog er det viktigste miljøfaglige vurderingstemaet ved lokaliteten. Den registrerte naturtypen er imidlertid klassifisert som LC (uten risiko), beskrevet som svært vanlig i norske farvann og vurdert som regionalt representativ. Det ble ikke registrert rødlistede svamparter eller særlig sjeldne eller særpregede svampsamfunn.

Tilgjengelige strøm- og terrengdata indikerer gode spredningsforhold og taler mot omfattende og vedvarende lokal akkumulering av organiske partikler.

Aspecto AS vurderer derfor Seiongultaren som en godt egnet lokalitet for oppdrett av laks.

Denne vurderingen er utført av Kelsey Archer Barnhill, PhD i atmosfærisk og miljøvitenskap.

Kelsey Archer Barnhill, PhD. Kelsey har en doktorgrad i dypøkologi fra University of Edinburgh og har en solid akademisk bakgrunn innen marine bunnøkosystemer, inkludert kaldtvannskoraller, sjøfjærbunn, svampskoger og andre dype og grunne bunnhabitater. Hun har omfattende erfaring fra offshore forskning, med mer enn 100 dager til sjøs, hvor hun har arbeidet med ROV/AUV-basert datainnsamling, havbunnskartlegging, habitatklassifisering og romlig analyse av marine miljøer.

Hennes faglige ekspertise er innen kartlegging og økologisk vurdering av bunnlevende habitater, særlig strukturerte bunnsamfunn som korallrev, svampskogerr og sjøfjærbunn. Hun har bidratt til internasjonale bevaringsinitiativer, inkludert IUCN Rødlista for kaldtvannskoraller og sjøfjærarter.

De senere årene har hun arbeidet i skjæringspunktet mellom marin vitenskap og miljøforvaltning, hvor hun oversetter data fra bunnkartlegging til regulatoriske vurderinger og støtter kunnskapsbasert beslutningstaking for kyst- og offshoreindustri.

Litteratur

Aspecto (2026). Mapping of vulnerable species and nature types at Seiongultaren, Nordland, 2026, Rapportnr: 1004-02

Aqua Kompetance (2025). *Vannstrømmåling ved Seiongultaren, Lurøy, kommune, september 2024 – januar 2025*. AQUA KOMPETANSE AS, Rapportnr: 3569-1-25S SEIONGULTAREN

Dunlop K, Strammer I og Keeley N. (2024). Attraction and avoidance of wild demersal fish and crustaceans to open-net aquaculture pens resolved by baited and towed underwater camera surveys. Frontiers in Marine Science, 11:1400195. https://doi.org/10.3389/fmars.2024.1400195

Hesthagen T, Wienerroither R, Bjelland O, Byrkjedal I, Fiske P, Lynghammar A, Nedreaas K og Straube N (2021a). Fisker: Vurdering av lange *Molva molva* for Norge. Rødlista for arter 2021. Artsdatabanken. Hentet 02.09.2026 fra https://lister.artsdatabanken.no/rodlisteforarter/2021/284

Hesthagen T, Wienerroither R, Bjelland O, Byrkjedal I, Fiske P, Lynghammar A, Nedreaas K og Straube N (2021b). Fisker: Vurdering av lange *Molva dypterygia* for Norge. Rødlista for arter 2021. Artsdatabanken. Hentet 02.09.2026 fra https://lister.artsdatabanken.no/rodlisteforarter/2021/1065

Norderhaug K, Gonzalez-Mirelis G, Gulliksen B, Haugland BT, Ross RE, Tandberg AH og Trannum H. (2025). Marint: Vurdering av Litt beskyttet til litt eksponert afotisk fastbunn i atlantisk vann, dominert av svamper. Norsk rødliste for naturtyper 2025. Artsdatabanken. Hentet 08.06.2026 fra https://lister.artsdatabanken.no/naturtyper/2025/1059